

Aandoening

Maculadegeneratie

Maculadegeneratie is een oogaandoening waardoor u minder scherp gaat zien.

Scherp zien doen we met het centrale deel van het netvlies. Dit kleine stukje netvlies heet de macula lutea, of gele vlek. Bij maculadegeneratie is juist dit kleine deel van het netvlies aangetast. Dit zorgt ervoor dat u slechter kunt lezen en gezichten kunt herkennen. Verandering van brillenglazen biedt helaas geen oplossing. Er zijn twee vormen: droge en natte maculadegeneratie.

Meer informatie? Kijk op maculadegeneratie.nl. (<https://maculavereniging.nl/wat-is-macula-degeneratie/>)

Onderzoeken

De oogarts test uw gezichtsscherpte. De arts onderzoekt met een lamp en een vergrootglas het volledige netvlies. En in het bijzonder de macula. Dit onderzoek noemen we 'spiegelen'.

Verder test de arts met een bladzijde met ruitjespatroon of er vervormingen of andere afwijkingen in het gezichtsvermogen zijn. Dit wordt de Amslertest genoemd. Deze test is zeer geschikt voor zelfcontrole thuis.

Wanneer onvoldoende duidelijk is wat er aan de hand is, voeren we aanvullend onderzoek uit. Dit kan door middel van Fluorescentie Angiografie (FAG) of door Optical Coherent Tomography (OCT).

Onderzoek van de bloedvaten van het oog (F.A.G.)

F.A.G. staat voor Fluorescentieangiografie.

Het is een onderzoek van de bloedvaten van het netvlies van het oog. Met behulp van dit onderzoek kunnen we eventuele afwijkingen aan de 'binnenbekleding' van uw oog aantonen.

De bloedvaten maken we zichtbaar door middel van een kleurstof die we in uw arm spuiten. De kleurstof is op waterbasis. De foto's worden gemaakt met gewoon licht, zonder röntgenstralen. Meestal worden beide ogen gefotografeerd, ook al heeft u maar aan één oog een probleem. De foto's van het andere oog gebruiken we als vergelijking. Bent u zwanger of geeft u borstvoeding, bespreek dit dan met de arts.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/onderzoek-van-de-bloedvaten-van-het-oog-fag>

OCT-Onderzoek

De afkorting OCT staat voor Optical Coherence Tomography.

Met deze techniek kunnen we dwarsdoorsneden van het oog maken met een zeer duidelijk beeld. Het is te vergelijken met een echo. Bij OCT gebruiken we lichtgolven in plaats van geluidsgolven.

Met OCT kunnen we verschillende onderdelen in het oog afbeelden. We gebruiken OCT-onderzoek meestal om het netvlies te onderzoeken, vooral de macula. De macula, ofwel gele vlek, is het centrale deel van netvlies. De macula zorgt ervoor dat u scherp kunt

zien. Hierdoor kunt u lezen, gezichten herkennen en televisie kijken.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/oct-onderzoek>

Behandelingen

Voor de droge vorm van maculadegeneratie bestaat geen behandeling. Voor de natte vorm bestaan wel een aantal behandelingen.

Het doel van de behandeling van natte maculadegeneratie is de achteruitgang van het gezichtsvermogen te stoppen.

Wanneer het gezichtsvermogen slechter blijft, kunnen dagelijkse activiteiten zeer moeizaam worden. Het gebruik maken van zogenaamde 'Low Vision' hulpmiddelen kan dan nuttig zijn. Deze hulpmiddelen zijn bijvoorbeeld; vergrotingsapparaten, telescoopbrillen, grootletter- en gesproken boeken, advies over licht en aangepaste computers.

Speciaal opgeleide 'Low-Vision' specialisten kunnen u helpen met het zoeken naar hulpmiddelen die voor u geschikt zouden zijn. Hiervoor kunt u terecht op de polikliniek Oogheelkunde. Ook regionale centra voor hulpverlening aan blinden en slechtzienden kunnen u mogelijk helpen. Meer informatie hierover vindt u op de website: www.visio.org (<http://www.visio.org/>).

Behandeling met vaatgroeiremmers in het oog

Vaatgroeiremmers zijn medicijnen die we gebruiken bij de behandeling van onder andere natte maculadegeneratie, maculaoedeem en neovasculair glaucoom.

Bij deze ziektebeelden ontstaat er (te)veel groeistof in het oog. Deze groeistof heet **Vascular Endothelial Growth Factor (VEGF)**. en zorgt dat er nieuwe bloedvaatjes aangemaakt worden. Deze kleine bloedvaatjes zijn slecht van kwaliteit waardoor ze gaan lekken. Hierdoor kan er vocht en bloed lekken in de macula.

De macula is het centrale deel van het netvlies en hiermee ziet u details. Als er vocht in de macula ontstaat, gaat u dus minder scherp zien.

Op dit moment zijn er 3 verschillende vaatgroeiremmers: **Avastin®**, **Eylea®** en **Lucentis®**.

Het geneesmiddel Avastin® (Bevacizumab) is het middel van 1e keus in Nederland. Dit middel is geregistreerd voor de behandeling van bepaalde vormen van dikke darm- en borstkanker. Hier gaat het de vorming van nieuwe vaten tegen. Vanwege deze eigenschap wordt het medicijn in veel kleinere hoeveelheden gebruikt in het oog, met goed effect. Avastin® is veel gebruikt en getest. Er blijken weinig bijwerkingen en risico's te bestaan. Avastin® is echter nooit officieel geregistreerd voor behandeling van oogaandoeningen. We noemen dit daarom een 'off-label' of 'buiten-de-bijsluiter' behandeling.

Heeft Avastin® niet het gewenste effect, dan kunnen we overgaan op Eylea® (Aflibercept) of Lucentis® (Ranibizumab). Deze medicijnen zijn wel voor gebruik in het oog geregistreerd. Er is veel onderzoek gedaan naar de werkzaamheid van de verschillende vaatgroeiremmers. Er zijn geen bewijzen dat het ene medicijn beter werkt of minder bijwerkingen heeft dan het andere.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/behandeling-met-vaatgroeiremmers-in-het-oog>

Laserbehandeling van het oog

Een laser is als een soort speciale gloeilamp die een hele dunne en felle lichtstraal uitzendt.

Zichtbare lasers zenden licht uit met een hele duidelijke kleur, blauw of groen. Via een microscoop en met behulp van een contactlens kan de oogarts dit licht in het oog richten. Hiermee kan de arts bijvoorbeeld zieke bloedvaatjes achter in het oog, in het netvlies, dichtmaken.

Er bestaan verschillende soorten lasers. Zij verschillen in kleur en sterkte van de lichtstraal. In het Jeroen Bosch Ziekenhuis gebruiken we vooral de ARGON-laser en de YAG-laser.

De lasers verschillen in kleur en sterkte van de lichtstraal.

- ARGON-laser

Deze laser wordt gebruikt voor netvliesafwijkingen, zoals lekkage of scheurtjes in het netvlies.

- YAG-laser

Deze laser wordt gebruikt voor de behandeling bij nastaar. Deze laser zendt onzichtbaar licht uit, waarmee het mogelijk is om in weefsel te snijden.

Laserstralen hebben niets te maken met röntgenstralen of radioactiviteit.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/laserbehandeling-van-het-oog>

Foto dynamische therapie bij maculadegeneratie

Met Foto Dynamische Therapie (PDT) worden de lekkende of afwijkende bloedvaatjes gesloten. Dit remt de groei van de nieuwe bloedvaatjes achter het netvlies die maculadegeneratie veroorzaken.

Bij PDT geeft de oogarts u een lichtgevoelige stof via uw bloed. Deze stof hecht zich aan de nieuw gevormde bloedvaatjes in de macula. De oogarts activeert de lichtgevoelige stof met een zachte laserstraal. Hierdoor stolt het bloed in de lekkende vaatjes. Ander weefsel (zoals het netvlies) in uw oog wordt door deze behandeling niet beschadigd.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/foto-dynamische-therapie-bij-maculadegeneratie>

Poliklinieken en afdelingen

Oogheelkunde

Het specialisme Oogheelkunde houdt zich bezig met ziekten van het oog.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oogheelkunde>

Code OOG-047